

สารบัญ | contents

A

วิมานพระอินทร์ ตึกไทยในวังหลวง

A01 พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยมโหฬรายพิมาน	11
A02 พระที่นั่งสนามจันทร์	13
A03 พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท	14
A04 พระที่นั่งอาภรณ์พิโมกข์ปราสาท	16
A05 พระที่นั่งสุทไธสวรรย์ปราสาท	17

วิมานกษัตริย์องค์ที่สอง ตึกไทยในวังหน้า

A06 พระที่นั่งพุทไธสวรรย์	20
A07 พระที่นั่งอิศราวินิจฉัย	22
A08 พระที่นั่งคิวโมกข์พิมาน	23
A09 ศาลาสารามุขมาตย์	24
A10 ศาลาลงสรง	24

บ้านพี่เรือนน้อง วังหลวง VS วังหน้า

เหล่าเก่าในขวิดใหม่ ตึกใหม่ไทยประเพณี

A11 ศาลหลักเมืองกรุงเทพ	26
A12 พระที่นั่งลานพลับพลามหาเจษฎาบดินทร์	27
A13 พระที่นั่งสันติชัยปราการ	28

ท้องพระโรงแบบไทย วังเจ้านายไซจะเวอ์วัง

A14 ตำนกแดง	30
A15 ท้องพระโรงวังท่าพระ	31
A16 ท้องพระโรงวังบ้านหม้อ	31
A17 ท้องพระโรงวังท้ายวัดพระเชตุพนฯ	32

ริ้วรอบขอบเมือง

A18 ป้อมพระสุเมรุ	34
A19 ป้อมมหาเทพ	35
A20 กำแพงเมือง ประดูพระนคร	35
A21 หอกลอง	36
A22 เกย	36

B

วัดเก่าก่อนตั้งกรุง

B01 ศาลาการเปรียญวัดโพธิ์	39
---------------------------	----

วัดใหม่ครั้งตั้งกรุง

B02 วัดพระแก้ววังหลวง	40
B03 วัดสุทัศนเทพวราราม	44

วัดน้อยใหญ่ในรัชกาลที่ ๓

B04 วัดพระเชตุพน	47
B05 วัดพระแก้ววังหน้า	58
B06 วัดราชนัดดา	59

ศิลปะลูกผสม พระราชนิยมในรัชกาลที่ ๓

B07 วัดบวรนิเวศวิหาร	63
B08 วัดเทพธิดาราม	67

วัดโอบใหม่ในรัชกาลที่ ๔

B09 วัดราชประดิษฐ์	70
--------------------	----

วัดไทยสไตล์ฝรั่ง

B10 วัดราชบพิศ	72
----------------	----

C**สยามใหม่ ศิวาลัยสายฝรั่ง**

C01	หอนาฬิกาพระที่นั่งภูวดลทิศในย	77
C02	สวนสราญรมย์	78
C03	พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท	80
C04	หอคองคาคาเดย	82
C05	สุสานหลวง วัดราชบพิธ	83
C06	โรงทหารหน้า	86
C07	โรงเรียนนายทหารสราญรมย์	88
C08	โรงสกุศลสุนันทาลัย	90
C09	ตึกยาว โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย	92
C10	คุยมหัตตโทษ	94
C11	โรงกษาปณ์สิทธิการ	96
C12	โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ	98
C13	กรมทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์	99
C14	สถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง	100
C15	อาคารกระทรวงพาณิชย์	101

D**ตึกฝรั่ง วังเจ้านาย**

D01	พระที่นั่งอิศเรศราชานุสรณ์	105
D02	พระราชวังสราญรมย์	107
D03	วังวรารธรณ	109
D04	วังกรมพระสมมตอมรพันธุ์	111
D05	ตำหนักหม่อมเจ้าจรรุญศักดิ์	112
D06	วังมะลิวัลย์	113
D07	วังจักรพงษ์	114
D08	ตำหนักเพชร วัดบวรนิเวศวิหาร	115

E**ผู้ดีเดินตรอก**

E01	บ้านพระศรีสาคร	119
E02	บ้านลับ หลังร้านนม	120
E03	บ้านร้อยปี ตรอกตึกดิน	121
E04	บ้านละครไทยศิริ	122
E05	บ้านจกเกษม	123
E06	บ้านเขียว ตรอกตึกดิน	123
E07	บ้านพระยาวิเศษสงคราม	124
E08	บ้านนพวงศ์	124
E09	บ้านหลวงสุนทรนุรักษ์ (บ้านวรรณโกวิท)	125
E10	บ้านพระวิทยานุกูลการ (บ้านมะเฟือง)	126
E11	บ้านหลวงบรรสบวิชาดาน	126
E12	บ้านขุนประเสริฐทะเลเบียน	127
E13	บ้านหม้อหวาน	128
E14	บ้านหม้อพีน บุญยะรัตเวช	129
E15	บ้านขุนทรงสุขภาพ	130
E16	บ้านเทพทับ	132
E17	บ้านพระยาพิทักษ์เทพมณฑียร	133
E18	บ้านหลวงสวัสดิ์วารฤทธิ	134
E19	บ้านขุนวิสุทธิสมบัติ	134
E20	บ้านพระยาอรุณวิรัชวาทเศรณ	135
E21	บ้านผ่านฟ้า	136
E22	บ้านประเกษตร	137
E23	บ้านพระยามหาวิจิฉัยมนตรี	138
E24	บ้านพระยาอาทรธุรศิลป์	139
E25	ร้านอาหารนัมเบอร์วัน	138

คนบอกเดินถนน**ตึกแถวชั้นเดียวแบบจีน****142**

- F01 ตึกแถวถนนดินสอ
- F02 ตึกแถวตรอกสะเต๊ะ
- F03 ซากตึกแถวชั้นเดียว
- F04 ตึกแถวซอยสุชา

ตึกแถวแนวปิ้ง**143**

- F05 ตึกแถวถนนบำรุงเมือง
- F06 ตึกแถวประตูผี เชียงสะพานสมมตอมรรค
- F07 ตึกแถวถนนแพร่งนารา
- F08 ตึกแถวตรงข้ามแพร่งนารา

ตึกแถวรูปพุ่มพยับยม**144**

- F09 ตึกแถวย่านแพร่งภูธร
- F10 ตึกแถวซอยสระสงระง ลงท่า
- F11 ตึกแถวถนนตะนาว
- F12 ตึกแถวถนนจักรพงษ์

ตึกแถวแนวฝรั่ง

- F13 ตึกแถวถนนเจริญกรุง **145**
- F14 ตึกแถวเชิงสะพานมอญ **145**
- F15 ตึกแถวซอยพระยาศรี **146**
- F16 ตึกแถวสี่กั๊กพระยาศรี **146**
- F17 ตึกแถวบ้านหม้อ "บุคคลิกย์" **147**
- F18 ตึกแถวบ้านหม้อ **147**
- F19 ตึกแถวหน้าพระลาน **148**
- F20 ตึกแถวท่าช้าง **148**
- F21 ตึกแถวท่าเตียน **148**

ตึกแถวกันสาด ค.ส.อ.**149**

- F22 ตึกแถวถนนพระสุเมรุ หน้าวัดบวร
- F23 ตึกแถวถนนพระสุเมรุ ย่านผ่านฟ้า
- F24 ตึกแถวถนนตะนาว แยกคอกวัว
- F25 ตึกแถวโค้งถนนพระอาทิตย์

ตึกแถวหลังคาลาดฟ้า

- F26 ตึกกมลสุโกศล **150**
- F27 ตึกวรพรต **150**
- F28 ตึกคัคณางค์ **150**
- F29 ตึกฟ้าซาล (ห้าง อี. แอม. กาติบ) **151**
- F30 ตึกแถวโค้งเสาชิงช้า **151**
- F31 ตึกแถวถนนจักรเพชร **151**
ปากทางเข้าสะพานหัน

ไทยใหม่ รัฐกันสมัยสุดโมเดิร์น

- G01 ตำนานักใหม่กรมพระสวัสดิวัตินวิศิษฎ์ **153**
(ทำเนียบท่าช้าง)
- G02 สุขุมลาอนามัย **154**
- G03 สะพานพระพุทธรูปอดฟ้าจุฬาโลก **155**
- G04 โรงมหรสพหลวง ศาลาเฉลิมกรุง **157**
- G05 โรงเรียนช่างพิมพ์วัดสังเวช **160**
- G06 ตึกโดม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ **161**
และการเมือง
- G07 อาคารศาลยุติธรรม **163**
- G08 อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย **165**
- G09 อาคารพาณิชย์ริมถนนราชดำเนินกลาง **167**
โลลิต้านท์คลับ
- วิทยาลัยกรรมและศึกษากันท์ **168**
- โรงแรมสุริยานนท์ **169**
- ตึกไทยนิยาม **169**
- อาคารรอบอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย **170**
- อาคารตรงสี่แยกคอกวัว **171**
- โรงแรมรัตนโกสินทร์ **171**
- G10 อาคารสโมสรราชภัฏสรานุรมย์ **172**
- G11 ตึกกลาง โรงเรียนเพาะช่าง **173**
- G12 โรงละครแห่งชาติ **174**
- G13 ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร **175**

เมืองเก่ากับตึกใหม่ ในยุคอเมริกันจำ

H01	อาคารกรมประชาสัมพันธ์หลังที่สอง	176
H02	ห้างไนติงเกล	178
H03	อาคารคณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์	179
H04	ธนาคารกสิกรไทย สาขานนมหาไชย	180
H05	อาคารสำนักงานและคลังสินค้า มาสด้า ถนนมหาไชย	181

ตึกร่วมสมัย ไทยแบบใหม่

I01	หอไตร วัดมหาธาตุ	182
I02	ทาวน์เฮาส์เชิงสะพานพระปิ่นเกล้า	183
I03	ดิโอล์ดสยามพลาซ่า	183
I04	หอสมุดปรีดี พนมยงค์	184

ตึกเก่า ในวันใหม่

J01	เดอะภูธร	187
J02	๑๙๐๕ เซอร์เทจ คอร์เนอร์	187
J03	เดอะเนเบอร์ภูธร	187
J04	ร้านฟาร์มทูเทเบิลไฮด์เฮ้าท์	188
J05	ร้านแมคโดนัลด์ สาขาราชดำเนิน	188
J06	หอศิลป์ร่วมสมัยราชดำเนิน	189
J07	หอสมุดเมืองกรุงเทพมหานคร	190
J08	โรงแรมเชิญ	190
J09	วิลล่าเดอพระนคร	192
J10	สวนลอยฟ้าเจ้าพระยา	193

ก.ก.ม. เมืองสหประชาชาติ

K01	มัสญิดจักรพงษ์	194
K02	มัสญิดบ้านตึกดิน	196
K03	ครุฑวราครศรีครุสิงห์สภา	197
K04	เทวมนิทร (วัดเทพมณเฑียร)	198
K05	ศาลเจ้าแม่ตะเคียนทอง	198
K06	สุสานญี่ปุ่น	199
K07	นครวัดจำลอง	199
K08	ตึกถาวรวัตถุ	200
K09	อนุสาวรีย์ทหารอาสา สงครามโลกครั้งที่ ๑	201

ตึกเก่าไป ตึกใหม่มา

L01	พลับพลาสูง วังหน้า	203
L02	วังบูรพาภิรมย์	204
L03	ห้างแบดแมน แอนโก	205
L04	ตึก บี. กริม ที่สามยอด	206
L05	โรงละครปรีดาลัย	207
L06	ตลาดมิ่งเมือง	209
L07	ห้าง บี. กริม หน้าวังบูรพา	210
L08	อาคารห้วมूसี่แยกคอกวัว	210
L09	ศาลาเฉลิมไทย	211
L10	อาคารศาลสถิตย์ยุติธรรม	212
L11	อาคารศาลฎีกาหลังเก่า	212
L12	ห้างสรรพสินค้านิวเวิลด์	213

ประตูเก่าเล่าเรื่อง

ประตูเมืองพระนคร • ประตูผี • ประตูช่องกุด	214
• ซากประตูวังกรมหลวงจักรเจษฎา • ซุ้มประตูวัดโพธิ์	
• ซุ้มประตูวัดราชบพิธ • ประตูพินานไชยศรี • ประตูวัง	
สรรพศาสตร์ • ประตูเหล็กหล่อ สวนสราญรมย์ • ประตู	
คฤหาสน์ท่านเจ้าคุณอิศรเสนา • ซุ้มประตูบ้านหลวง	
ศิลปประสิทธิ์ • ซุ้มประตูภายในชุมชนหลังวัดราช	
นัดดา • ประตูบ้านขุนวิสุทธิสสมบัติ • ซุ้มประตูบ้าน	
พ.ท. ยวง เจริญจันทร์	